

Î N C H E I E R E

15 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Vadim Mursa,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Mursa Vadim împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea emiterii actului administrativ individual privind eliberarea din serviciul militar, rezilierea contractului cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri, achitarea soldelor lunare și repararea prejudiciului,

împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Vadim Mursa și s-a menținut hotărârea din 29 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 11 februarie 2020, Mursa Vadim a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Inspectoratului General de Carabinieri și Ministerul Afacerilor Interne cu privire la anularea răspunsurilor, obligarea emiterii actului administrativ individual privind eliberarea din serviciul militar, rezilierea contractului cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri, achitarea soldelor lunare și repararea prejudiciului.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 05 decembrie 2008, prin ordinul nr.566ef a Ministerului Afacerilor Interne, a fost numit în funcția de comandant de pluton al Plutonului nr.XXXXXX de carabinieri al Companiei nr.XXXXXX de carabinieri al Batalionului nr.XXXXXX mobil-operativ al brigăzii nr.XXXXXX mobil-operative a Departamentului Trupelor de Carabinieri, fiindu-i acordat gradul militar de locotenent (în mod de reatestare) și număr personal XXXXX. Ulterior, în legătură cu schimbările efectuate în statele de organizare, prin ordinul nr.2ef din 20 ianuarie 2010 a Departamentului Trupelor de Carabinieri a fost numit în aceeași funcție.

A susținut că pe parcursul activității în cadrul Departamentului Trupelor de Carabinieri, a încheiat succesiv contracte cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) ale MAI și a deținut diferite funcții.

La 05 decembrie 2018, în temeiul art.28 alin.(1) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22 iulie 2005, pct.26 și pct.33 din Hotărârea Guvernului nr.941 din 2006 cu privire la aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, a încheiat cu Departamentul Trupelor de Carabinieri contractul nr.XXXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) ale MAI, pe un termen de 5 ani, începând cu 05 decembrie 2018 - până la 05 decembrie 2023.

La 15 octombrie 2019, în baza ordinului nr.165ef a Ministerului Afacerilor Interne, în conformitate cu Legea nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI și Hotărârea Guvernului nr.460 din 22 iunie 2017, pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI, a fost numit în funcția de ofițer superior al Serviciului asistență juridică al Inspectoratului de Poliție Dubăsari al Inspectoratului General al Poliției al MAI, concomitent a fost eliberat din funcția de șef al Serviciului juridic al Statului major și servicii al Unității militare XXXXX a Departamentului Trupelor de Carabinieri.

Ulterior, conform ordinului de zi nr.197 din 16 octombrie 2019 al Unității militare XXXXX, a fost exclus din listele efectivului, începând cu 15 octombrie 2019, însă Comandantul General al Inspectoratului General de Carabinieri nu a emis în acest sens ordin cu privire la eliberarea lui din serviciul militar prin contract, cu rezilierea contractului cu privire la satisfacerea serviciului militar, precum și nu i s-a achitat trei solde lunare după cum prevede legislația în vigoare.

Reclamantul a menționat că conform pct.2 din contractul nr.XXXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) ale Ministerului Afacerilor Interne, militanții se bucură de drepturile și libertățile social-economice, politice, personale ale cetățeanului RM, precum și de privilegiile și garanțiile stabilite de legislația în vigoare pentru militarii trupelor de carabinieri. Totodată, pct.10 din contract reglementează că, contractul poate fi reziliat înainte de termen în temeiurile prevăzute la art.33 alin.(3) din Legea cu privire la statutul militarilor. Iar, conform art.35 alin.(3) lit. i) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22 iulie 2005, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special.

Concomitent, potrivit art.35 alin.(2) lit.b) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează prin ordinul conducătorului structurii militare - pentru toate categoriile de militari, cu excepția militarilor prevăzuți la lit.d).

Conform art.19 alin.(5) din Legea cu privire la statutul militarilor, militarilor prin contract, eliberați din serviciul militar din diverse motive, cu excepția celor eliberați conform art.35 alin.(3) lit.c)-g), k), m) și o), care nu au vechimea în serviciu necesară pentru stabilirea pensiei, li se acordă 3 solde lunare.

În condițiile enumerate la normele de drept sus citate, la 05 noiembrie 2019, s-a adresat Inspectoratului General de Carabinieri cu petiția nr.M-220/19, solicitând emiterea unui ordin cu privire la eliberarea lui din serviciul militar prin contract în conformitate cu art.35 alin.(3) lit.i), din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, la transferarea într-o altă structură de stat (Inspectoratul General al Poliției), în care este prevăzut serviciul special,

cu remiterea respectivului ordin în adresa Unității militare XXXXX, în scopul ajustării ordinului de zi nr. 197 din 16 octombrie 2019.

Prin răspunsul nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 al Inspectoratului General de Carabinieri, pe care l-a recepționat la 03 decembrie 2019, a fost informat că solicitarea sa din raportul nr.2029 din 18 septembrie 2019, adresată Ministrului Afacerilor Interne, prin care a solicitat transferarea în funcția de Ofițer superior al Serviciului asistenta juridică al Inspectoratului de Poliție Dubăsari al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și eliberarea lui din funcția de șef al Serviciului juridic al Statului major și servicii al Unității militare XXXXX a Departamentului Trupelor de Carabinieri, a fost realizată prin ordinul nr.165ef din 11 octombrie 2019 a Ministrului Afacerilor Interne. Totodată, prin ordinul de zi nr.197 din 16 octombrie 2019 al Unității militare XXXXX a fost exclus din listele efectivului și de la toate drepturile de aprovizionare. S-a comunicat că potrivit pct.142 din Hotărârea Guvernului nr.941/2006, prin care a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, data radierii din tabelul nominal al unității este ultima zi de aflare în serviciul militar. Astfel, eliberarea lui din serviciul militar prin contract a fost realizată la 16 octombrie 2019, fără însă a fi specificat în baza cărui temei legal a fost eliberat din serviciul militar.

Nefiind de acord cu răspunsul nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 al Inspectoratului General de Carabinieri, la 19 decembrie 2019 s-a adresat Inspectoratului General de Carabinieri cu cerere prealabilă, solicitând anularea răspunsului ca fiind neîntemeiat și ilegal, cu emiterea unui ordin prin care să fie eliberat din serviciul militar în temeiul art.35 alin.3 lit.i) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22 iulie 2005, la transferarea la o altă structură de stat, cu rezilierea contractului cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, în temeiul pct.10 din contract și în temeiul art.19 alin.(5) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, cu achitarea a 3 solde lunare.

Prin răspunsul nr.1/2-M268 din 26 decembrie 2019 a Inspectoratului General de Carabinieri, recepționat la 15 ianuarie 2020, a fost informat că cererea prealabilă a fost respinsă ca inadmisibilă, iar în temeiul art.168 alin.(1) din Codul administrativ, dosarul administrativ a fost remis în adresa Ministrului Afacerilor Interne pentru adoptarea deciziei definitive.

Prin răspunsul nr.44/22-136 din 14 ianuarie 2020 a Ministrului Afacerilor Interne, pe care l-a recepționat la 20 ianuarie 2020, a fost informat că cererea prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată din considerentul că Inspectoratul General de Carabinieri a supus analizei complet și obiectiv cererea prealabilă, fiind respinsă întemeiat ca inadmisibilă, în conformitate cu art.167 alin.(2) din Codul administrativ.

Reclamantul consideră răspunsurile nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 și nr.1/2-M268 din 26 decembrie 2019 ale Inspectoratului General de Carabinieri și nr.44/22-136 din 14 ianuarie 2020 a Ministrului Afacerilor Interne ca fiind neîntemeiate și ilegale, din motivele ce succed.

Conform art.2 alin.(1) din Legea nr. 219 din 08 noiembrie 2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, Inspectoratul General de Carabinieri este o autoritate specializată a statului, cu statut militar, aflată în subordinea Ministrului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin executarea atribuțiilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de prevenire și

descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, de protecție a obiectivelor de importanță deosebită, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgență, de asediu sau de război.

Din dispozițiile art.3 din Legea nr.219 din 08 noiembrie 2018, rezultă că, Inspectoratul General de Carabinieri activează în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezenta lege și cu alte acte normative în vigoare, precum și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Articolul 4 din aceeași Lege, stipulează că, Inspectoratul General de Carabinieri își desfășoară activitatea în interesul persoanei și al comunității, în baza principiilor legalității, imparțialității, profesionalismului, responsabilității, nediscriminării, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, răspunderii personale, integrității profesionale, transparenței și cooperării.

Iar, potrivit art.10 alin.(2) din Legea menționată, Comandamentul General este condus de Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri, numit în funcție prin hotărâre de Guvern, pe un termen de 5 ani, la propunerea ministrului afacerilor interne.

Totodată, reieșind din dispozițiile art.11 alin.(1) lit.h) din Legea nr.219/2018, Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri numește în funcții, trece la dispoziție, modifică, suspendă și dispune încetarea raporturilor de serviciu ale personalului Inspectoratului General de Carabinieri în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Conform art.13 alin.(1) și (4) din aceeași Lege, statutul juridic al carabinierului și modul de îndeplinire a serviciului în cadrul Inspectoratului General de Carabinieri sunt reglementate de prezenta lege, de Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, de Legea nr.1245/2002 cu privire la pregătirea cetățenilor pentru apărarea Patriei, de Legea nr.52/2007 cu privire la aprobarea Regulamentului disciplinei militare și de alte acte normative în vigoare. Raporturile de serviciu ale carabinierilor cad sub incidența prevederilor Codului muncii al Republicii Moldova în măsura în care nu sunt reglementate de legi speciale.

De asemenea, pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.332 din 18 iulie 2019 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Carabinieri, reglementează că, Inspectoratul General de Carabinieri este succesorul de drepturi și obligații al Departamentului Trupelor de Carabinieri.

În pct.4 din aceeași Hotărâre de Guvern, se stipulează că, eliberarea din serviciu a militarilor Departamentului Trupelor de Carabinieri se va efectua în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.941/2006, și cu legislația muncii, în cazul imposibilității transferului acestora.

Respectiv, pct.2 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.332/2019, statuează că, Inspectoratul este autoritate administrativă, subordonată Ministerului Afacerilor Interne, cu statut militar, care exercită atribuții și implementează politica statului în domeniile încredințate prin lege.

Conform art.9 alin.(1) din Legea nr. 345 din 25 iulie 2003 cu privire la apărarea națională, forțele destinate apărării naționale sunt Forțele Armate compuse din Armata Națională și Inspectoratul General de Carabinieri.

Din pct.28 din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, rezultă că, la încadrarea în serviciul militar, cetățenii sunt numiți în funcții militare ale

efectivelor de soldați, de sergenți și ale corpului de ofițeri, prevăzute în statele de organizare ale unităților militare. Militarilor numiți în funcții li se acordă grade militare.

Concomitent, art.2 alin.(2) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la poliție și statutul polițistului, stipulează că, prevederile prezentei legi se aplică polițiștilor – funcționari publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, angajați la serviciu în Poliție, investiți cu drepturi și obligații pentru exercitarea atribuțiilor Poliției.

Reclamantul a menționat că ambele autorități, Inspectoratul General de Carabinieri și Inspectoratul General al Poliției, se află în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, acestea din urmă fiind două structuri de stat diferite, având o organizare și funcționare distinctă, și o structură organizațională separată în sistemul administrativ al Ministerului Afacerilor Interne, dispunând de conturi trezoreriale separate, fiind constituite pentru exercitarea unor competențe diferite, statutul acestora fiind reglementat de legi distincte, constituite pentru exercitarea funcțiilor de supraveghere și control de stat în sfere diferite din domeniile de activitate a Ministerului Afacerilor Interne, totodată acestea dispun de organe centrale și subdiviziuni specializate separate. Misiunea, funcțiile de bază, atribuțiile principale, drepturile generale și alte chestiuni privind organizarea activității acestor două entități, la fel, este distinctă. Astfel că, nu se poate considera că aceste două subdiviziuni subordonate Ministerului Afacerilor Interne reprezintă o singură structură de stat.

Consideră Mursa Vadim că la cazul speței nu se poate de afirmat despre modificarea raportului de muncă în aceeași structură de stat, manifestată prin transferarea de la o subdiviziune a Ministerului Afacerilor Interne, la altă subdiviziune a aceleiași structuri, din considerentul că conform contractului nr. XXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) ale MAI din 05 decembrie 2018, în calitatea de angajator este Departamentul Trupelor de Carabinieri (trupe interne) ale MAI, concomitent în cadrul Inspectoratului General al Poliției, dispune de calitatea de angajator, șeful Inspectoratului General al Poliției ca conducător al autorității administrative, iar conform pct. 30 din Hotărârea Guvernului nr.283 din 24 aprilie 2013, raporturile de serviciu ale polițistului sunt prevăzute în Legea nr.320 din 21 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, iar în partea în care nu sunt reglementate de aceasta, se aplică prevederile Codului muncii.

Totodată, potrivit pct.40 din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006, contractul își încetează acțiunea din data: a) radierii militarului din tabelul nominal al unității militare în legătură cu eliberarea din serviciul militar, în legătură cu decesul (moartea), declararea lui dispărut fără urmă sau decedat, în modul stabilit de legislația în vigoare; b) încheierii de către militar a unui nou contract.

Din pct.140 lit.i) din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006, rezultă că, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special pe baza solicitării parvenite de la conducătorul structurii de stat unde este prevăzut serviciul special în adresa conducătorului structurii militare, cu acordul militarului.

Iar, pct.141 din aceeași Hotărâre de Guvern, stipulează că, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează în baza raportului depus de militar, cu excepția cazurilor prevăzute de art. 35alin.(3) lit.e),f),j)k) sau o) din Legea cu privire la statutul militarilor, în modul stabilit de conducătorul structurii militare. Comandantul (șeful) unității militare înaintează pe cale ierarhică raportul militarului privind eliberarea din serviciul

militar. Până la comunicarea ordinului de eliberare din serviciul militar, militarul vizat este obligat să-și îndeplinească atribuțiile funcției pe care o deține, precum și toate îndatoririle ce-i revin.

La fel, reclamantul a notat că potrivit art.35 alin.(3) lit.i) și alin.(5) din Legea cu privire la statutul militarilor, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special. Militarii se consideră eliberați din serviciul militar din ziua când au fost radiați din tabelul nominal al unității militare. Militarul urmează să fie radiat din tabelul nominal nu mai târziu de 2 luni de la data emiterii ordinului cu privire la eliberarea lui din serviciul militar, fără a lua în considerare termenul aflării militarului în concediu.

Subsecvent, dispozițiile art.35 alin.(2) lit.a) și b) din aceeași Lege, stipulează că, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează prin ordinul comandantului (șefului) unității militare – pentru efectivul de soldați și de sergenți, precum și prin ordinul conducătorului structurii militare – pentru toate categoriile de militari, cu excepția militarilor prevăzuți la lit.d).

În contextul celor menționate, reclamantul consideră că în speță se atestă faptul că prin raportul înaintat către Ministerul Afacerilor Interne, a solicitat eliberarea din funcție și transferarea în funcția de Ofițer superior al Serviciului asistență juridică al Inspectoratului de Poliție Dubăsari al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, raport avizat de către Comandantul general a 1GP al MAI. Corespunzător, deși ordinul cu privire la transfer a fost emis de Ministerul Afacerilor Interne, în temeiul art.35 alin.(2) lit.b) din Legea cu privire la statutul militarilor și pct.141 din Regulamentul cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, conducătorului structurii militare îi subzista obligația legală de a emite ordinul cu privire la eliberarea din serviciul militar. Or, potrivit extrasului din ordinul de zi nr.197 din 23 noiembrie 2018 al Unității militare XXXXX s-a dispus excluderea lui din listele efectivului, de la toate drepturile de aprovizionare, începând cu data de 15 octombrie 2019, în legătură cu transferul, prin ordinul nr.165 ef din 11 octombrie 2019 MAI, însă un ordin care să emane de la conducătorul structurii militare cu privire la eliberarea lui din serviciul militar prin contract nu există, ceea ce denotă nerespectarea procedurii stabilite de prevederile Hotărârii Guvernului nr.941 din 17 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate și Legii cu privire la statutul militarilor, enunțate supra.

Deși legiuitorul a prevăzut în mod clar că militarul urmează să fie radiat din tabelul nominal al unității militare cel târziu 2 luni de la data de emiterii ordinului cu privire la eliberare din serviciul militar prin contract, astfel, că se constată cu certitudine faptul că a fost radiat din listele efectivului, însă în absența ordinului conducătorului structurii militare, fapt prin care se încalcă ordinea legală instituită.

Dat fiind faptul că a fost transferat într-o altă structura de stat în care este prevăzut serviciul special, în mot tacit a avut loc eliberarea sa din serviciul militar prin contract, însă această acțiune nu s-a exteriorizat prin emiterea unui ordin de către conducătorul structurii militare, la caz, de Comandantul general al IGC, cu toate că normele de drept citate supra incumbă conducătorului structurii militare în care a activat (IGC), să emită un ordin cu privire la eliberarea din serviciul militar prin contract.

În opinia reclamantului în litigiu nu se poate de specificat despre un simplu transfer dintr-o instituție subordonată a MAI (IGC), în altă instituție din cadrul MAI (Inspectoratul

General de Poliție), sau transferarea militarilor prin contract dintr-o structură militară în alta, din considerentul că Inspectoratul General de Carabinieri are statut militar, pe când Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General al Poliției, au statut special. Respectiv, din considerentul că Ministerul Afacerilor Interne nu dispune de statut militar, nici Ministrul Afacerilor Interne, ca conducător al organului central de specialitate al administrației publice, nu are statutul de conducător al structurii militare, respectiv și atribuțiile sale nu cad sub incidența prevederilor alin.(2) art.35 din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor.

Mai mult, inacțiunea Inspectoratului General de Carabinieri condiționează lipsirea lui neîntemeiată de dreptul de a beneficia de indemnizația în mărime de 3 solde lunare, prin ce i se încalcă nejustificat dreptul de a beneficia de drepturile salariale stabilite la art.19 alin.(5) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, dat fiind faptul că conform art.143 alin.(1) lit.a) din Codului muncii, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face până în ziua eliberării din serviciu sau în ziua eliberării.

Reclamantul a precizat că prin răspunsul nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 a Inspectoratului General de Carabinieri fost informat că a fost eliberat din serviciul militar prin contract în temeiul ordinului de zi nr.197 din 16 octombrie 2019 al Unității militare XXXXX, prin care a fost exclus din listele electivului de la data de 15 octombrie 2019, însă faptul dat s-a efectuat în lipsa unui ordin al conducătorului structurii militare, în care să fie specificat concret temeiul, prevăzut la art.35 alin.(3) din Legea cu privire la statutul militarilor, contrar pct.139 din Hotărârea Guvernului nr. 941/2002.

Cu toate că, în cererea prealabilă a indicat că radierea militarului din tabelul nominal al unității nu presupune neapărat eliberarea din serviciul militar, totuși este necesar de specificat pe ce temei se radiază militarul din listele unității, deoarece radierea poate fi efectuată și din alte motive, precum transferul dintr-o structură militară în alta, fără eliberarea din serviciul militar (pct.67 lit.h) și pct.71 din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006), motivele invocate în cererea prealabilă însă nu au fost examinate sau au fost examinate superficial.

De asemenea, din răspunsul nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 a Inspectoratului General de Carabinieri, rezultă că Comandantul general al IGC, contrar prevederilor legale, a delegat atribuțiile sale, expres prevăzute la art.35 alin.(2) lit.b) din Legea cu privire la statutul militarilor, comandantului Unității militare XXXXX și anume, a investit cu dreptul de a elibera militarii din serviciul militar prin contract, atât efectivul de soldați și sergenți, cât și pentru celelalte categorii de militari, fără a ține cont de faptul că o astfel de excepție nu este prevăzută în legislația în vigoare și nu a fost emis în acest sens niciun act de dispoziție.

În viziunea reclamantului pârâții Inspectoratul General de Carabinieri și Ministerul Afacerilor Interne au examinat superficial petiția nr. M-220/19 din 05 noiembrie 2019 și cererea prealabilă nr.M-268/19 din 23 decembrie 2019.

În cazul contractului nr.XXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) ale MAI, încheiat la 05 decembrie 2018, în calitatea de angajator figurează Departamentul Trupelor de Carabinieri (trupe interne) ale MAI, în persoana Primului-adjunct al comandantului, Șeful statului major al Trupelor de Carabinieri ale MAI, respectiv nu se poate de concluzionat că contractul respectiv, a fost reziliat în temeiul Ordinului nr.165ef din 11 octombrie 2019 al Ministerului Afacerilor Interne sau în temeiul ordinului de zi nr.197 din 16 octombrie 2019 al Unității militare XXXXX, deoarece

atât Ministerul Afacerilor Interne, cât și Unitatea militară XXXXX, nu sunt părți ale contractului nr.XXXXX, mai mult că nici în contract nu este expres prevăzută o clauză privind rezilierea contractului de către Ministerul Afacerilor Interne sau de către Unitatea militară XXXXX.

Pe lângă faptul că nu a fost emis ordin privind eliberarea lui din serviciul militar, rezultă că nici contractul nr.XXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) ale MAI, nu a fost reziliat și produce efecte juridice în continuare, fapt ce generează dreptul pecuniar în legătură cu continuarea îndeplinirii serviciului militar prin contract, simultan cu îndeplinirea serviciului special în cadrul Inspectoratului General al Poliției, fapt ce contravine art.53 alin.(3) din Legea nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care stipulează că, funcționarul public cu statui special nu are dreptul să desfășoare alte activități remunerate în cadrul altor autorități publice.

Astfel, prin refuzul ilegal al Inspectoratului General de Carabinieri de a emite ordin cu privire la eliberarea lui din serviciul militar prin contract, se încalcă grav drepturile și garanțiile prevăzute la art.43 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, care stipulează că, orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii. Concomitent, fiind încălcate dispozițiile art.44 din Constituție și ale art.7 alin.(1) din Codul muncii, interzicerea muncii forțate, or, îndeplinirea serviciului militar prin contract în rândul Forțelor Armate este benevolă.

Mai mult ca atât, pct.14 din Hotărârea Guvernului nr.941/2016, stipulează că cetățeanul, aflat în evidența militară, care solicită să fie încadrat benevol în serviciul militar prin contract, va depune o cerere pe numele comandantului centrului militar, unde se află în evidență militară, sau pe numele comandantului unității militare.

Astfel se constată că în mod forțat și abuziv este impus să îndeplinească serviciul militar simultan cu îndeplinirea serviciului special în continuare.

Subsecvent, au fost încălcate grav și prevederile Codului administrativ, în special art.18, art.21 alin.(1), art.24 alin.(1), art.25 și art.28 alin.(1), care cert stipulează că, interesul public vizează ordinea de drept, democrația, garantarea drepturilor și a libertăților persoanelor, precum și obligațiile acestora, satisfacerea necesităților sociale, realizarea competențelor autorităților publice, funcționarea lor legală și în bune condiție. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Participanți la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participant. Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să își exercite atribuțiile legale în mod imparțial, indiferent de propriile convingeri sau interesele persoanelor care le reprezintă. Procedura administrativă se realizează într-un mod simplu, adecvat, rapid, eficient și corespunzător scopului.

În pofida celor expuse, din răspunsul nr.44/22-136 din 14 ianuarie 2020 a Ministerului Afacerilor Interne se evidențiază că autoritatea publică respectivă tolerează și facilitează încălcările admise de către autoritatea specializată din subordine, la caz, de către Inspectoratul General de Carabinieri, or, conform art.107 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, organele centrale de specialitate ale statului sunt ministerele. Ele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului, hotărârile și dispozițiile lui, conduc domeniile încredințate și sunt responsabile de activitatea lor. Iar, conform pct.2, pct.7 subpct.7) din Regulamentul cu

privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.693 din 30 august 2017, ministerul este organul central de specialitate al administrației publice, care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate ce îi sunt încredințate. Funcțiile de bază ale ministerului sunt coordonarea și monitorizarea activității autorităților administrative, a serviciilor publice desconcentrate din subordine.

Respectiv și în art.6 lit.a) din Legea 219/2018 este expres prevăzut că, Ministrul Afacerilor Interne exercită controlul și coordonează activitatea Inspectoratului General de Carabinieri, iar pct.15 subpct.16) din Hotărârea Guvernului nr.332/2019 prevede expres că, Comandantul general al Inspectoratului General de Carabinieri, poartă răspundere personală, în fața ministrului afacerilor interne, pentru realizarea misiunii și îndeplinirea funcțiilor Inspectoratului;

În contextul enunțat, Mursa Vadim a solicitat admiterea acțiunii în contencios administrativ, anularea răspunsurilor nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 și nr.1/2-M268 din 26 decembrie 2019 al Inspectoratului General de Carabinieri și răspunsul nr.44/22-136 din 14 ianuarie 2020 a Ministerului Afacerilor Interne, ca fiind ilegale; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri să emită ordin cu privire la eliberarea lui din serviciul militar în temeiul art.35 alin.(3) lit.i) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, cu rezilierea contractului nr.XXXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri ale MAI, încheiat cu Departamentul Trupelor de Carabinieri la 05 decembrie 2018, în temeiul pct.10 din contract; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri să-i achite 3 solde lunare în conformitate cu art.19 alin. (5) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor; precum și, să fie obligat Inspectoratul General de Carabinieri, în temeiul art.330 alin.(1) lit.i) și alin.(2) din Codul muncii, să-i achite 5 % din suma neplătită în termen (cele 3 solde lunare, în caz de eliberare din serviciul militar la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, calculate începând cu 15 octombrie 2019 – până la data emiterii ordinului cu privire la eliberarea din serviciul militar, în conformitate cu art.35 alin.(3) lit.i) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005.

Prin hotărârea din 29 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Mursa Vadim.

La 29 iulie 2020 Mursa Vadim a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 17 august 2020 a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii din 29 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii în sensul formulat.

Prin decizia din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Vadim Mursa și a fost menținută hotărârea din 29 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Fiind investite cu judecarea cauzei, prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile prin faptul că nefiind de acord cu răspunsurile Inspectoratului General de Carabinieri din 27 noiembrie 2019 și 26 decembrie 2019 și răspunsul Ministerului Afacerilor Interne din 14 ianuarie 2020, Mursa Vadim, a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune.

Instanțele de judecată au constatat că acțiunea depusă de Mursa Vadim la 11 februarie 2020, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, cu respectarea procedurii prealabile.

Totodată, au reținut că reieșind din solicitările expuse în cererea de chemare în judecată, rezultă că acțiunea depusă de Vadim Mursa este una în obligare, or, ultimul solicită anularea răspunsurile IGC nr.1/2-M220/19 din 27 noiembrie 2019 și nr.1/2-M268 din 26 decembrie 2019 și răspunsul MAI nr.44/22-136 din 14 ianuarie 2020; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri să emită ordin cu privire la eliberarea din serviciul militar în temeiul art.35 alin.(3) lit.i) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, cu rezilierea contractului nr.XXXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri ale MAI, încheiat cu Departamentul Trupelor de Carabinieri la 05 decembrie 2018, în temeiul pct.10 din contract; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri să-i achite 3 solde lunare în temeiul art.19 alin.(5) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor; obligarea Inspectoratului General de Carabinieri, în temeiul art.330 alin.(1) lit.1) și alin.(2) din Codul muncii, să-i achite 5% din suma neplătită în termen (cele 3 solde lunare, în caz de eliberare din serviciul militar la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special), calculate începând cu data de 15 octombrie 2019 - până la data emiterii ordinului cu privire la eliberarea din serviciul militar în temeiul art.35 alin.(3) lit.i) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22 iulie 2005.

Instanțele de judecată au stabilit că potrivit art.31 alin.(7) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22 iulie 2005, transferarea militarilor prin contract dintr-o structură militară în alta se efectuează, de comun acord, de către conducătorii structurilor respective, care au dreptul de a elibera din serviciul militar această categorie de militari, conform legislației în vigoare. Iar, potrivit art.35 alin.(3) lit.i) din Legea cu privire la statutul militarilor nr.162 din 22 iulie 2005, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special.

Raportând cadrul legal la circumstanțele cauzei, instanțele de judecată au constatat că între Departamentul Trupelor de Carabinieri al Ministerului Afacerilor Interne și Mursa Vadim a fost încheiat contractul nr.XXXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri ale MAI, fiind astfel angajat în funcția de șef al Serviciului juridic al Unității militare XXXXX a Departamentului Trupelor de Carabinieri, pe un termen de cinci ani, începând cu data de 05 decembrie 2018.

Subsecvent, reieșind din raportul din 17 septembrie 2019 adresat Ministrului, Vadim Mursa a solicitat transferarea în funcția de ofițer superior al serviciului asistență juridică al Inspectoratului de Poliție Dubăsari al IGP al MAI, cu eliberarea din funcția deținută.

Din extrasul din ordinul nr.165ef din 19 noiembrie 2018 al Ministerului Afacerilor Interne, în baza Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr.288 din 16 decembrie 2016 și hotărârii Guvernului nr.460 din 22 iunie 2017 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, rezultă că Mursa Vadim a fost numit, conform cererii personale, în funcția de ofițer superior al Serviciului asistență juridică al Inspectoratului de Poliție Dubăsari al Inspectoratului General al Poliției (cu statut de departament al MAI), fiind eliberat din funcția de Șef al serviciului juridic al Statului-major și servicii al Unității militare XXXXX a Departamentului Trupelor

de Carabinieri al MAI, cu acordarea gradului special aferent corpului de ofițeri „comisar principal”, din data de 15.10.2019.

S-a stabilit că potrivit extrasului din ordinul de zi nr.197 din 16 octombrie 2019 cu privire la transfer, Vadim Mursa a fost exclus din listele efectivului Unității militare XXXXX a IGC, și de la toate drepturile de aprovizionare, din data de 15 octombrie 2019.

În acest sens, instanțele de judecată au remarcat că potrivit art.2 din Legea cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri nr.219 din 08 noiembrie 2018, Inspectoratul General de Carabinieri este o autoritate specializată a statului, cu statut militar, aflată în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin executarea atribuțiilor de menținere, asigurare și restabilire a ordinii publice, de prevenire și descoperire a infracțiunilor și contravențiilor, de protecție a obiectivelor de importanță deosebită, de prevenire și combatere a terorismului, de asigurare a regimului stării de urgență, de asediu sau de război. Inspectoratul General de Carabinieri exercită, pe timp de pace, atribuții polițienești, iar pe timp de asediu sau de război, atribuțiile specifice Forțelor Armate în condițiile prevăzute de prezenta lege și actele normative în vigoare. Inspectoratul General de Carabinieri face parte din sistemul național de ordine și securitate publică și din sistemul național de apărare. Inspectoratul General de Carabinieri dispune de simbolică proprie, aprobată în modul stabilit de lege. Iar, potrivit art.6 lit.e) din aceeași Lege, Ministrul afacerilor interne aplică proceduri de personal în privința personalului Inspectoratului General de Carabinieri în conformitate cu competențele stabilite de Guvern.

În coroborare cu pct.2 din Hotărârea Guvernului nr.283 din 24 aprilie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, Inspectoratul General al Poliției reprezintă unitatea centrală de administrare și control a Poliției, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care, în condițiile legii, apără drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, prevenire, descoperire și investigare a infracțiunilor și contravențiilor.

Totodată, conform art.2 din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr.320 din 27 decembrie 2012, Poliția este o instituție publică specializată a statului, în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, care are misiunea de a apăra drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare și restabilire a ordinii și securității publice, de prevenire, investigare și de descoperire a infracțiunilor și contravențiilor.

În contextul celor menționate, instanțele de judecată au notat că prin decizia privind modificarea datelor din Registrul de stat al unităților de drept din 03 decembrie 2019, s-a decis a lua la evidență modificările privind schimbarea conducătorului Inspectoratului General de Carabinieri, prin decizia privind modificarea datelor din Registrul de stat al unităților de drept din 02 ianuarie 2020 s-a decis a lua la evidență modificările privind schimbarea conducătorului Ministerului Afacerilor Interne, iar prin decizia privind modificarea datelor din Registrul de stat al unităților de drept din 22 iunie 2020 s-a decis a lua la evidență modificările privind schimbarea conducătorului Inspectoratului General al Poliției.

La acest capitol, instanțele de judecată au remarcat că deși Inspectoratul General de Carabinieri și Inspectoratul General al Poliției se află în subordinea Ministerului Afacerilor

Interne, acestea din urmă totuși sunt două structuri de stat diferite, având o organizare și funcționare distinctă și o structură organizațională separată în sistemul administrativ al Ministerului Afacerilor Interne. Or, după cum rezultă din dispozițiile legale specificate supra, Inspectoratul General al Poliției se află în subordinea Ministerului Afacerilor Interne, la fel, ca și Inspectoratul General de Carabinieri, iar legea nu instituie anumite condiție de asemănare între atribuțiile structurilor de stat în care este efectuat transferul, fiind clar stabilit că, eliberarea militarilor prin contract se efectuează la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special.

Drept urmare, instanțele de judecată au conchis că ambele autorități menționate se află în subordinea Ministerul Afacerilor Interne, ceea ce rezultă și din anexa nr.3 din Hotărârea Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia nr.778 din 27 noiembrie 2009, conform căreia autoritățile administrative și instituțiile din subordinea Ministerului Afacerilor Interne sunt atât Inspectorat ui General al Poliției, cât și Inspectoratul General de Carabinieri.

Mai mult, conform pct.9 subpct.14) din Hotărârea Guvernului nr.693 din 30 august 2017 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, conducerea Ministerului este exercitată de către ministru, care numește în funcții publice, modifică, suspendă și încetează raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, inclusiv ale celor cu statut special, în condițiile legii.

Au precizat instanțele de judecată că prin ordinul nr.165ef din 11 octombrie 2018 al Ministerului Afacerilor Interne, Vadim Mursa *nu a fost eliberat din serviciul militar* prin contract, *dar a fost transferat* dintr-o instituție subordonată Ministerului Afacerilor Interne (Departamentul Trupelor de Carabinieri), în altă instituție din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției), la inițiativa personală.

Prin urmare, transferul lui Vadim Mursa a avut loc prin eliberarea din efectivul Departamentului Trupelor de Carabinieri, cu continuarea serviciului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, fiind astfel stabilită continuitatea serviciului în cadrul aceleiași structuri de stat, adică transferul, cu acordul personal, dintr-o autoritate administrativă a Ministerului Afacerilor Interne, în alta.

Mai mult ca atât, conform pct.140 lit.i) din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciului militar în Forțele Armate, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special pe baza solicitării parvenite de la conducătorul structurii de stat unde este prevăzut serviciul special în adresa conducătorului structurii militare, cu acordul militarului, pe când în speță, la baza emiterii ordinului nr.165ef din 11 octombrie 2019, a servit raportul depus de Vadim Mursa. De asemenea, reieșind din prevederile pct.142 din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006, data radierii militarului din tabelul nominal al unității militare este ultima zi de aflare în serviciul militar. Iar, potrivit pct.40 din Hotărârea de Guvern menționată, contractul își încetează acțiunea din data: radierii militarului din tabelul nominal al unității militare în legătură cu eliberarea din serviciul militar, în legătură cu decesul (moartea), declararea lui dispărut fără urmă sau decedat, în modul stabilit de legislația în vigoare; încheierii de către militar a unui nou contract.

Pe final, au concluzionat instanțele de judecată ierarhic inferioare că acțiunea contractului nr.XXXXX din 05 decembrie 2018 încheiat cu Departamentul Trupelor de Carabinieri (la moment Inspectoratul General de Carabinieri), a încetat la 16 octombrie 2019, data emiterii ordinului de zi nr.197, prin care Mursa Vadim a fost exclus din listele efectivului unității militare și de la toate drepturile de aprovizionare.

Din considerentele menționate, instanțele de judecată au considerat neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Vadim Mursa în obligarea Inspectoratului General de Carabinieri să emită ordin cu privire la eliberarea lui din serviciul militar în temeiul art.35 alin.(3) lit.i) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor, la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, cu rezilierea contractului nr.XXXXX cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri ale MAI, încheiat cu Departamentul Trupelor de Carabinieri la 05 decembrie 2018, în temeiul pct.10 din contract; precum și să-i achite 3 solde lunare în conformitate cu art.19 alin.(5) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor și 5 % din suma neplătită în termen (cele 3 solde lunare, în caz de eliberare din serviciul militar la transferarea într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, calculate începând cu 15 octombrie 2019 – până la data emiterii ordinului cu privire la eliberarea din serviciul militar, în conformitate cu art. 35 alin.(3) lit.i) din Legea nr.162 din 22 iulie 2005.

Subsecvent, instanțele de judecată au accentuat că plata indemnizației bănești în mărime de 3 solde lunare, se efectuează numai în cazul transferului prin eliberare în altă structură de stat în care este prevăzut serviciul special, pe când în prezenta speță nu rezultă astfel, or, la caz, cu certitudinea s-a constatat că transferul la inițiativa militarului exprimat printr-un raport, în cadrul aceleiași structuri, iar compensarea persoanei a salariului în caz de reținere a tuturor plăților sau a unora din ele în caz de eliberare din serviciu, are lor doar în cazul reținerii acestor plăți, din vina angajatorului și doar în caz de eliberare din serviciu. Respectiv, cazul dat nu este aplicabil reglementărilor ce i-ar acorda lui Mursa Vadim dreptul de a beneficia de indemnizația în mărime de 3 solde lunare, precum și de repararea prejudiciul cauzat persoanei ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci.

La 11 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Vadim Mursa a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la 17 august 2021 a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 29 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de admiterea integrală a acțiunii în sensul formulat.

În motivarea recursului Vadim Mursa a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

Referitor la încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, recurentul a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au ignorat argumentele privind actele normative aplicabile prezentei cauze, în special cele ce reglementează serviciul în organele afacerilor interne și statutul militarilor trupelor de carabinieri.

Instanțele de judecată au ținut cont doar de argumentele intimaților, făcând abstracție de argumentele sale, drept rezultat acțiunea sa fiind respinsă ca neîntemeiată.

A susținut că problema de drept în prezenta acțiune este raportată la normele de drept cu privire la numirea, transferare și eliberarea militarilor din serviciul militar și dreptul la

indemnizații, aspecte reglementate de Legea nr.162 din 22 iulie 2005 cu privire la statutul militarilor și Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de îndeplinire a serviciilor militar în cadrul Forțelor Armate. Or, conform art.323 alin.(1) din Codul muncii, salariaților care au încheiat un contract individual de muncă cu unitățile militare, instituțiile sau organizațiile Forțelor Armate ori cu cele ale autorităților publice în care legea prevede îndeplinirea serviciului militar sau special, precum și persoanelor care execută serviciul civil, li se aplică legislația muncii, cu particularitățile prevăzute de actele normative în vigoare.

Consideră că sunt eronate concluziile instanțelor judecătorești ierarhic inferioare precum că dânsul nu poate să beneficieze de indemnizația prevăzută la art.19 alin.(5) din Legea cu privire la statutul militarilor, pe motivul eliberării din serviciul militar prin transfer, deoarece ar lipsi actul procedural exteriorizat prin demers sau cerere. Or, transferul său a avut loc la inițiativa lui, cu acordul ambelor structuri, Inspectoratul General de Carabinieri și al Inspectoratului General al Poliției, iar fără existența acordului favorabil în acest sens, din partea structurilor nominalizate, transferul nu ar fi avut loc.

Instanța de apel eronat a concluzionat că radierea lui din listele unității militare XXXXX, justifică neaplicarea dispozițiilor art.19 alin.(5) din Legea nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, și anume că el nu poate beneficia de cele 3 solde lunare acordate la eliberarea din serviciul militar, deoarece potrivit Anexei nr.17 la Regulamentul serviciului interior al Forțelor Armate ale Republicii Moldova, aprobat prin decretul Președintelui Republicii Moldova nr. 2327 din 03 septembrie 2009, ordinul de zi pe unitate se emite zilnic și este semnat de către comandantul unității și șeful statului major. În ordinul de zi pe unitate se includ: 1) problemele cu caracter de serviciu (componența personalului destinat pentru serviciul de zi; informațiile privind organizarea și desfășurarea pregătirii de luptă, aplicațiilor, tragerilor; mișcările zilnice ale efectivului); 2) mișcările de mijloace materiale, ordinele pe servicii și gospodărie; 3) primirea și predarea armamentului și muniției; 4) primirea sau predarea tehnicii militare și 5) exploatarea tehnicii de comunicații și de calcul, de geniu, chimice etc.

Conform pct.6 din Hotărârea Guvernului 941/2006, deciziile conducătorilor structurilor militare sau comandanților (șefilor) privind modul de îndeplinire a serviciului militar de către militari sunt puse în aplicare prin ordine referitor la efectiv sau ordine de zi pe unitate, în funcție de competență, în conformitate cu prevederile prezentului Regulament și cu legislația în vigoare.

Emiterea ordinului pe efectiv privind eliberarea din serviciul militar în privința sa, ține de competența exclusivă a Comandantului General al Inspectoratului General de Carabinieri, în calitate de conducător a structurii militare. Or, art.35 alin.(2) din Legea nr.162/2005, cert prevede că, eliberarea militarilor din serviciul militar prin contract se efectuează: a) prin ordinul comandantului (șefului) unității militare – pentru efectivul de soldați și de sergenți; b) prin ordinul conducătorului structurii militare – pentru toate categoriile de militari, cu excepția militarilor prevăzuți la lit.d).

Reieșind din faptul că a deținut statut de ofițer, prin prisma normei de drept citate supra, Comandantul General al IGC are obligația pozitivă să emită ordin pe efectiv cu privire la eliberare lui din serviciu militar conform art.35 alin.(3) lit.i) din Legea nr.162/2005, la transferare într-o altă structură de stat în care este prevăzut serviciu special.

Spre deosebire de ordinul pe efectiv, care dă naștere la raporturi juridice, ordinul de zi pe unitate se emit zilnic și este semnat de către comandatul unității și șeful statului major și este specific doar pentru instituțiile din domeniul militar, care se întocmește în temeiul ordinului pe efectiv.

Astfel, însuși ordinul de zi, fără ordinul pe efectiv, nu naște, modifică sau stinge raporturile juridice de drept public și respectiv nu poate fi calificat ca act administrativ individual.

Mai mult, legislația în vigoare expres prevede că radierea din tabelul nominal al unității, în mod imperativ, este necesar să fie precedată de emiterea ordinului cu privire la eliberarea din serviciul militar de către persoana investită cu acest drept conform art.35 alin.(2) din Legea nr.162/2005 și pct.142 din Hotărârea Guvernului nr.941 din 17 august 2006.

Este eronată și concluzia instanței de apel precum că simpla excludere din listele unității poate fi calificată ca eliberare din serviciul militar, fără a fi precedată de emiterea ordinului cu privire la eliberare din serviciul militar, de către persoana investită cu acest drept, la caz, de către Comandantul General al IGC.

La fel, este greșită concluzia instanțelor de judecată că acțiunea contractului nr.XXXXXX din 05 decembrie 2018, a încetat la 16 octombrie 2019, data emiterii ordinului de zi nr.194, prin care a fost exclus din listele efectivului unității militare, deoarece potrivit pct.10 din contractul enunțat, acesta poate fi reziliat înainte de termen în temeiurile prevăzute la art.35 alin.(3) din Legea cu privire la statutul militarilor. Pe când, în ordinul de zi nr.197 din 16 octombrie 2019 a Unității militare 1002 nu este specificat niciun temei de reziliere al contractului prevăzut de norma dată de drept.

Mai mult ca atât, legiuitorul la pct.40 din Hotărârea Guvernului nr.941/2006 expres a prevăzut că doar în cazul emiterii ordinului pe efectiv privind eliberare din serviciu militar de către persoana abilitată cu acest drept, se poate de concluzionat că contractul și-a încetat acțiunea din data radierii militarului din tabelul nominal al unității militare, însă Inspectoratul General de Carabinieri nu a emis nici un ordin pe efectiv în privința sa privind eliberarea lui din serviciul militar.

Faptul radierii lui din listele unității militare XXXXX nu poate servi ca argument pentru neaplicarea dispozițiilor art.19 alin.(5) din Legea nr.162/2005, și anume, că el nu poate beneficia de cele 3 solde lunare acordate la eliberarea din serviciul militar.

Este greșită la fel și concluzia instanțelor de judecată ierarhic inferioare precum că transferul său a avut loc prin eliberare din efectivul Departamentului Trupelor de Carabinieri, cu continuarea serviciului în cadrul aceleiași structuri de stat, adică transferul, cu acordul personal, dintr-o autoritate administrativă a Ministerului Afacerilor Interne, în alta. Or, conform art.13 alin.(4) din Legea nr.201 din 08 noiembrie 2018 cu privire la Inspectoratul General de Carabinieri, raporturile de serviciu ale carabinierilor cad sub incidența prevederilor Codului muncii al Republicii Moldova în măsura în care nu sunt reglementate de legi speciale. Iar, art.14 alin.(1) din Legea menționată stipulează că, personalul Inspectoratului General de Carabinieri se constituie din carabinieri încadrați în serviciul militar în condițiile Legii nr.162/2005 cu privire la statutul militarilor, de asemenea din funcționari publici și personal auxiliar.

Sunt eronate și concluziile instanțelor de judecată referitor la soluționarea conflictului normelor aplicabile cauzei și individualizare angajatorului, anume în privința comandantului trupelor militare și ministrului afacerilor interne. Or, conform prevederilor contractului

nr.XXXXX din 05 decembrie 2018 cu privire la satisfacerea serviciului militar în trupele de carabinieri (trupele interne) al MAI încheiat cu Departamentul Trupelor de Carabinieri, pe un termen de 5 ani (05 decembrie 2018-05 decembrie 2023), în calitate de angajator este indicat expres Prim adjunct al comandantului, Șefului statului major al Departamentului Trupelor de Carabinieri. Ulterior, însă, începând cu 15 octombrie 2019, în baza ordinului nr.165ef din 11 octombrie 2019 a Ministerului Afacerilor Interne, au fost stabilite raporturi de serviciu în calitate de funcționar public cu statut special, cu o altă autoritate publică, Inspectoratul General al Poliției și cu un alt angajator, șeful Inspectoratului General al Poliției, iar conform art.31 din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special apare la data numirii persoanei în funcție în condițiile prezentei legi.

Deși Inspectoratul General de Carabinieri, în cadrul procedurii administrative inițiate în baza petiției sale nr.M220/19 din 05 noiembrie 2019 și cererii prealabile nr.M-268/19, a avut posibilitate să-și corecteze omisiunea și să soluționeze pozitiv litigiul, prin intervenirea către Inspectoratul General al Poliției, prin expedierea solicitării de eliberare din serviciul militar în privința sa, totuși a evitat să facă acest lucru.

De asemenea, și Ministerul Afacerilor Interne, în calitate de autoritate publică, care exercită controlul și coordonează activitatea atât a Inspectoratului General de Carabinieri, cât și a inspectoratului General al Poliției, avea posibilitatea să soluționeze conflictul la nivel de minister pentru a evita apariția unui litigiu de muncă, însă a admis desfășurarea unei activități arbitrare.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 08 iunie 2021, în ședință publică. Actele cauzei nu atestă date când a fost notificat lui Vadim Mursa dispozitivul deciziei instanței de apel.

Totodată, la 23 iulie 2021 Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa lui Vadim Mursa copia deciziei integrale din 08 iunie 2021 (f.d.233, vol I), notificată ultimului la 06 august 2021, fapt ce rezultă din avizul de recepție nr. DS8003421797AS (f.d.238, vol.I).

În condițiile enunțate, cererea de recurs nemotivată și cea motivată depusă la 11 iunie 2021 și respectiv la 17 august 2021, sunt în termen.

La 13 octombrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expedit în adresa Ministerului Afacerilor Interne și Inspectoratului General de Carabinieri copia recursului depus de Vadim Mursa, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor (f.d. 22-23, vol. II).

La 28 octombrie 2021 și respectiv la 29 octombrie 2021 Ministerul Afacerilor Interne și Inspectoratul General de Carabinieri au depus referințe, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de Vadim Mursa, deoarece argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Examinând temeiurile invocate în recurs, în raport cu referințele depuse și materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât

pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vadim Mursa.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Vadim Mursa se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron